

Dosarul nr. 3ra-375/2022

2-16157381-01-3ra-11042022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. M. Gandrabur)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, G. Dașchevici, V. Clima)

ÎNCHEIERE

13 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de Consiliul municipal Chișinău și de Marc Cepraga,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentin Scutari, Ana Scutari, Alexandr Scutari, Igor Primciuc, Nina Burlacu și Tudor Burlacu împotriva Consiliului municipal Chișinău, Marc Cepraga și Maria Cepraga, persoană terță Agenția Servicii Publice cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 08 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse cererile de apel depuse de Marc Cepraga și de Consiliul municipal Chișinău împotriva hotărârii din 02 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 13 aprilie 2016 Valentin Scutari, Ana Scutari, Alexandr Scutari, Igor Primciuc, Nina Burlacu și Tudor Burlacu au depus cerere de chemare în judecată (concretizată ulterior) împotriva Consiliului municipal Chișinău, Marc Cepraga și Maria Cepraga, persoană terță Agenția Servicii Publice cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, locuiesc într-o casă privată cu mai multe apartamente din str. xxxxxx, care a fost dată în exploatare în anul 1962.

La 13 noiembrie 1958, conform deciziei Comitetului executiv al Consiliului orașenesc Chișinău pentru construcția acestei case a fost atribuit lotul de pământ cu suprafața de 1280 m.p.

Au indicat că la 27 martie 1959, conform contractului nr. 4/59, lotul de pământ în limitele 32x40 m, le-a fost dat în folosință pe termen nelimitat, pentru construcția casei individuale, cu dreptul de proprietate privată.

Conform condițiilor contractului nr. 4/59, lotul a fost îngrădit în timp de 3 luni de la data atribuirii, adică până la 21 iunie 1959.

Au arătat, că Marc Cepraga deține în proprietate un lot de pământ învecinat casei de locuit a reclamanților, care are suprafața de 564 m.p., loturile fiind despărțite prin gard, care a fost instalat în anul 1959.

La 26 noiembrie 1996, conform deciziei Preturii sectorului Centru nr. 11/15, lui Valentin Scutari i-a fost eliberată autorizația pentru construcția garajului lit. 2 pe str. xxxxxx, cu suprafața de 4,0x7,0 m.

La 09 octombrie 1998, construcția lit. 2 garajul cu numărul cadastral xxxxxx, a fost înregistrat de către organul cadastral, iar la înregistrarea dreptului de proprietate asupra imobilului, în planul cadastral au fost fixate și hotarele lotului de pământ, pe care este amplasat garajul.

Au menționat, că la 21 mai 2020, Marc Cepraga s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune privind demolarea garajului lit. 2, pe motiv că garajul ar fi fost construit fără permisiune și parțial se află pe terenul acestuia.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2012, acțiunea depusă de Marc Cepraga a fost respinsă, hotărârea respectivă fiind înregistrată la Întreprinderea de Stat „Cadastru”.

După ce a pierdut procesul, Marc Cepraga a depus la Direcția funciară documentele pentru privatizarea lotului de pământ aferent casei, în același timp, el ascunzând faptul că există o hotărâre a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost soluționate litigiile privind hotarul.

Prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 7/23-13 din 29 noiembrie 2012 a fost transmis în proprietate lui Marc Cepraga lotul de pământ aferent casei de locuit, cu o suprafață totală de 564 m.p., de pe str. xxxxxx.

În temeiul acestei decizii, lui Marc Cepraga i-a fost eliberat titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren, acesta apropiindu-și hotarele terenului său de terenul pe care este amplasat terenul reclamanților.

Reclamanții au invocat, că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 7/23- 13 din 29 noiembrie 2012, le-a fost încălcat dreptul de folosință deținut asupra terenului aferent casei lor de locuit.

Au arătat că, actul de stabilire a hotarelor, a fost întocmit cu derogare de la prevederile art. 152 din Legea cadastrului bunurilor imobile, or, reclamanții, ca vecini, nu au cunoscut despre faptul că hotarul dintre loturile nr. 51 și 53 s-a modificat.

Mai mult, au susținut că, lotul de pământ de pe xxxxx, cu numărul cadastral xxxxx, a fost format cu încălcarea flagrantă a prevederilor legii, și anume, datele cadastrale nu corespund cu datele stabilite pe teren, hotarul real dintre cele două terenuri, diferă de hotarele cadastrale și geometrice, hotarul real litigios dintre cele două loturi de pământ, a rămas același, precum și nu există acordul scris al proprietarilor bunurilor imobile adiacente, drepturile cărora pot fi încălcate la formarea bunurilor imobile.

Au solicitat reclamanții anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 7/23-13 din 29 noiembrie 2012 privind transmiterea în proprietate privată lui Marc Cepraga, lotul de pământ cu suprafața de 564 m.p., situat pe str. xxxxx, cu numărul cadastral xxxxx; anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxx, pe numele lui Marc Cepraga; stabilirea hotarelor lotului de pământ situat pe str. xxxxxx, mun. Chișinău, conform hotarului real existent, în baza Anexei nr. 1 la Raportul de expertiză din 18 ianuarie 2019 și a da în folosință reclamanților terenul cu suprafața de 1509,35 m.p., stabilirea hotarelor între terenurile nr. 51 și 53 din xxxxx, conform parametrilor indicați în Anexa nr. 1 la Raportul de expertiză din 18 ianuarie 2019;

obligarea Agenției Servicii Publice să introducă modificările de rigoare în Registrul bunurilor imobile; precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 02 martie 2021, acțiunea depusă de Valentin Scutari, Ana Scutari, Alexandr Scutari, Igor Primciuc, Nina Burlacu și Tudor Burlacu a fost admisă parțial. A fost anulată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 7/23-13 din 19 noiembrie 2012 și titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.xxxxxx emise pe numele beneficiarului Cepraga Marc.

Au fost stabilite hotarele terenurilor cu numerele cadastrale xxxxxx din str. A. xxxxxx, mun. Chișinău și nr. xxxxxx din str. A. xxxxxxxx, conform schiței-plan (anexa nr. 1) ce constituie parte integrantă a raportului de expertiză topografică nr. 3-611/16 din 12 iulie 2018 întocmit de Societatea cu Răspundere Limitată „Lexincad”. A fost încasat în mod solidar din contul Consiliului municipal Chișinău, Marc Cepraga și Maria Cepraga în beneficiul lui Valentin Scutari și Scutari Anei suma de 150 de lei cu titlu de taxă de stat, 2 500 de lei pentru întocmirea planului topografic și suma de 10 000 de lei pentru expertiza judiciară efectuată pe caz. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Dispozitivul hotărârii din 02 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost notificat Consiliului mun. Chișinău la 15 martie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii (f.d.162, vol. II), iar lui Marc Cepraga i-a fost comunicat la aceeași dată, ultimul fiind prezent în ședința de judecată a primei instanțe.

La 02 martie 2021 Marc Cepraga a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 02 martie 2021, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d.190, vol. II), iar la 23 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Consiliul mun. Chișinău a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 02 martie 2021 (f.d. 192, vol. II).

La 23 aprilie 2021, atât Marc Cepraga, cât și Consiliul mun. Chișinău au recepționat hotărârea motivată a primei instanțe, fapt confirmat prin avizele de recepție a scrisorii (f.d.187, 189 vol. II), iar la 06 mai 2021 Consiliul municipal Chișinău și la 12 mai 2021 Marc Cepraga au depus motivarea apelului (f.d.194-195, 198-201, vol. II).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depuse în termen apelurile Consiliului mun. Chișinău și a lui Marc Cepraga împotriva hotărârii din 02 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 08 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile depuse de Marc Cepraga și Consiliul municipal Chișinău împotriva hotărârii din 02 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel instanța de apel a aplicat prevederile art. 1 alin. (2), 3, 16 alin. (1), 17 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ, art. 6¹, 11, 29 din Codul funciar și 15¹⁻², 18, 19, din Legea cadastrului bunurilor imobile și a stabilit că, Nina Burlacu și Tudor Burlacu dețin cu drept de proprietate ¼ cotă-parte din bunurile imobile cu numerele cadastrale xxxxxxx, amplasate în mun. Chișinău, str. xxxxx; Igor Primciuc deține cu drept de proprietate 1/8 cotă-parte din bunurile imobile cu numerele cadastrale xxxxxx, amplasate în mun. Chișinău, str. xxxxxx Scutari Ana deține cu drept de proprietate ¼ cotă-parte din bunurile imobile cu numerele cadastrale xxxxxx și

xxxxx, amplasate în mun. Chișinău, str. xxxxx; Scutari Ana deține cu drept de proprietate $\frac{1}{4}$ cotă-parte din bunurile imobile cu numerele cadastrale xxxxx, amplasate în mun. Chișinău, str. xxxxx; Scutari Alexandr deține cu drept de proprietate $\frac{1}{4}$ cotă-parte din bunurile imobile cu numerele cadastrale xxxxxx amplasate în mun. Chișinău, str. xxxxxx.

Bunurile imobile cu numerele cadastrale xxxxxx, amplasate în mun. Chișinău, str. xxxxxx, sunt amplasate pe terenul cu numărul cadastral xxxxxxx, care aparține cu drept de proprietate municipiului Chișinău.

A mai stabilit instanța de apel, că Marc Cepraga și Maria Cepraga, dețin cu drept de proprietate bunul imobil cu numărul cadastral xxxxxx, amplasat în mun. Chișinău, A. xxxxxxx, care este amplasat pe terenul cu suprafața de 0,0564 ha, cu numărul cadastral xxxxxx.

Prin decizia Preturii sectorului Centru nr. 11/15 din 26 noiembrie 1996, s-a permis lui Scutari Valentin construcția garajului cu dimensiunile 4,0 x 7,0 m, în curtea casei nr. 51 de pe str. xxxxxxx. Parte integrantă a deciziei o reprezintă planurile coordonate în conținutul cărora se atestă suprafața și localizarea terenurilor coreclamanților înregistrate și actualizate la 27 septembrie 1996.

A mai stabilit instanța de apel că potrivit planului, peretele posterior al garajului este începutul liniei de delimitare care separă terenurile coreclamanților cu cel al familiei Cepraga. Este cert și faptul că, la 9 octombrie 1998 garajul în litigiu a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile, obiect care fiind supus înregistrării i-a fost atribuit numărul cadastral xxxxxxx, mai mult au fost fixate limitele terenului pe care este amplasat garajul.

Colegiul instanței de apel a reținut că, la 21 mai 2010, Marc Cepraga a depus în Judecătoria Centru mun. Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva lui Valentin Scutari, Primăriei mun. Chișinău și Preturii Centru mun. Chișinău cu privire la demolarea garajului, iar prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 23 februarie 2011, a fost obligat Valentin Scutari să demoleze garajul lit. 2, amplasat pe str-la xxxxxxx, construit fără autorizație. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 4 octombrie 2012 a fost admis apelul declarat de Scutari Valentin, s-a casat hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 23 februarie 2011 și a fost emisă o nouă hotărâre prin care a fost respinsă acțiunea depusă Marc Cepraga.

La 23 ianuarie 2012, Marc Cepraga a depus la Consiliul municipal Chișinău cerere cu privire la autentificarea dreptului de proprietate asupra lotului de pământ cu suprafața de 564 m.p. din xxxxxxx, la care a anexat: extrasul din Registrul bunurilor imobile, hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 23 februarie 2011 și propunerile Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare.

Prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 7/23-13 din 29 noiembrie 2012 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra lotului de pământ din str. xxxxx, dlui Marc Cepraga”, s-a autentificat lui Marc Cepraga dreptul de proprietate privată asupra lotului de pământ cu suprafața de 564 m.p. din str.xxxxx pentru exploatarea și deservirea casei de locuit particulare și s-au stabilit servituți asupra lotului de pământ cu suprafața de 103 m.p., în vederea deservirii rețelelor ingineresti.

În temeiul deciziei respective, lui Cepraga Marc i-a fost eliberat titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.0100213473.

La 16 februarie 2016, Ana Scutari și Valentin Scutari au depus la Consiliul municipal Chișinău cerere prealabilă prin care au solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 7/23-13 din 29 noiembrie 2012 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra lotului de pământ din str.xxxxxx dlui Marc Cepraga”.

Prin Raportul de expertiză topografică nr. 3-611/16 din 12 iulie 2018, s-au arătat inadvertențele și deficiențele admise de Consiliul municipal Chișinău la emiterea deciziei nr. 7/23-13 din 29 noiembrie 2012, în particular se deduce că între hotarele juridice și hotarele de facto există o suprapunere virtuală cu suprafața de 55,56 m.p.

La solicitarea instanței, expertul a elucidat sintagma de ”suprapunere virtuală” și a explicat că reieșind din bunele practici de activitate în cadastru se diferențiază două tipuri de suprapuneri:

1) suprapunere reală – diferențele în teren apar atunci când suprafețele proprietăților au fost împrejmuite greșit (cu gard), astfel încât încalcă/se suprapun cu altă proprietate. Soluția – este o nouă măsurare exactă și rectificarea coordonatelor cadastrale. Între proprietarii implicați în această suprapunere de terenuri există posibilitatea de a rezolva amiabil sau în instanță;

2) suprapunere virtuală – suprapunerea virtuală (digitală) este consecința unor erori de măsurare și/sau prelucrare greșită a datelor măsurate în teren. Soluția – în acest caz se realizează prin re poziționare în plan a imobilului, (re poziționarea este operațiunea de rectificare a coordonatelor imobilului poziționat greșit în planul cadastral).

Astfel, instanța de apel a conchis că soluția primei instanțe de admitere parțială a acțiunii este justă, or din actele cauzei rezultă cu certitudine faptul că, decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 7/23-13 din 29 noiembrie 2012 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra lotului de pământ din str. xxxxxx, dlui Marc Cepraga”, a fost adoptată cu derogări de la prevederile legale, or, la emiterea acesteia, autoritatea publică locală s-a bazat pe o hotărâre judecătorească care nu avea caracter definitiv și irevocabil.

În acest sens, Colegiul instanței de apel a subliniat că, pentru autentificarea dreptului de proprietate asupra lotului de pământ din xxxxxx, solicitantul era obligat să prezinte autorității publice un act judecătorec definitiv și irevocabil, prin care să fie constatat faptul că, garajul construit pe terenul respectiv, a fost construit ilegal și că acesta a fost demolat.

La caz, s-a stabilit că, Marc Cepraga a prezentat autorității publice o copie a hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 23 februarie 2011, prin care s-a dispus demolarea garajului, însă, această hotărâre nu era definitivă și irevocabilă, fiind ulterior anulată de instanța ierarhic superioară.

Astfel, s-a stabilit că, Marc Cepraga nu a prezentat autorității publice locale toate actele necesare pentru emiterea deciziei de atribuire în proprietate a terenului, ci din contra, acesta a indus în eroare autoritatea publică, în sensul, că acesta nu a comunicat autorității faptul, că hotărârea a fost contestată.

Colegiul a menționat, că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2012, s-a constatat că, garajul construit de Scutari Valentin a fost construit autorizat, în baza deciziei Preturii sectorului Centru nr. 11/15 din 26 noiembrie 1996. Din înscrisurile cauzei, urmează că, garajul construit de Valentin Scutari este amplasat parțial pe terenul care a fost atribuit în proprietate lui Marc Cepraga, situație ce denotă, că de fapt, apelantului-pârât Marc Cepraga i-a fost atribuit în proprietate o porțiune de teren, care este aferent garajului construit legal de Scutari Valentin.

Corespunzător, se constată că, decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 7/23- 13 din 29 noiembrie 2012 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra lotului de pământ din xxxxxxului Marc Cepraga” și titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberată în baza acestei decizii, sunt ilegale și în mod just au fost anulate de instanța de fond, or, decizia de atribuire a terenului în proprietate, a fost fundamentată pe o cauză falsă, și anume, pe o hotărâre judecătorească, care a fost casată.

De asemenea, instanța de apel aplicând la caz prevederile art. 46, 521, 586, 599, 603 din Codul civil a constata că prima instanță, just a stabilit hotarele terenurilor cu numerele cadastrale xxxxxx, mun. Chișinău și nr. xxxxxxx, conform schiței-plan (anexa nr. 1) ce constituie parte integrantă a raportului de expertiză topografică nr. 3-611/16 din 12 iulie 2018 întocmit de societatea cu răspundere limitată „Lexincad”, pentru a pune capăt litigiului dintre părți referitor la hotarele terenurilor.

Colegiul instanței de apel a respins argumentele apelantului Marc Cepraga care a susținut că, reclamanții nu pot revendica încălcarea unui drept al lor prin decizia contestată, or, prin acțiunea depusă, reclamanții au explicat că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău le-a fost încălcat dreptul de folosință asupra terenului pe care este amplasat blocul de locuit în care aceștia locuiesc.

Mai mult, Scutari Valentin a invocat că, prin decizia Consiliului municipiului Chișinău din 29 noiembrie 2012, i-au fost lezate drepturile deținute asupra garajului din str. Cosmescu 51, mun. Chișinău, care a fost construit autorizat.

La fel instanța de apel a respins argumentele lui Marc Cepraga care a invocat că, reclamanții nu au respectat procedura prealabilă, așa cum, la dosarul cauzei este anexată cererea prealabilă din 16 februarie 2016, care confirmă respectarea procedurii prelabile de către reclamanți. Nu poate fi acceptat nici argumentul apelantului Cepraga Marc precum că, Scutari Valentin a construit garajul în mod neautorizat, sau, la dosarul cauzei este anexată decizia Preturii sectorului Centru mun. Chișinău nr. 11/15 din 26 noiembrie 1996, prin care s-a permis lui Valentin Scutari construcția garajului cu dimensiunile 4,0x7,0 m în curtea casei nr. 51 situată pe str. xxxxxxx.

Colegiul instanței de apel a respins argumentele Consiliului municipal Chișinău care a susținut, că prima instanță nejustificat a dispus încasarea cheltuielilor de judecată, în mod solidar, din contul pârâților, invocând precum că, cerința privind stabilirea hotarelor terenurilor cu numerele cadastrale xxxxxxx și efectuarea raportului de expertiză topografică, ține strict de litigiul dintre locatari, fără a fi necesară implicarea administrației publice locale. Or, cheltuielile de judecată au fost suportate de reclamanți în vederea stabilirii tuturor circumstanțelor obiective ale cauzei, inclusiv, pentru

confirmarea netemeinicii și ilegalității deciziei Consiliului municipal Chișinău din 29 noiembrie 2012.

La 12 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Consiliul mun. Chișinău a depus cerere de recurs motivată împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului Consiliul mun. Chișinău a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece contravine normelor de drept material și procesual, iar la examinarea și adoptarea deciziei contestate nu au fost pe deplin constatate și elucidate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei.

A considerat decizia emisă de Consiliul mun. Chișinău nr. 7/23- 13 din 29 noiembrie 2012 în temeiul căreia s-a autentificat dlui Marc Cepraga dreptul de proprietate privată asupra lotului de pământ cu suprafața de 564 m.p. din str. A. xxxxxx, pentru exploatarea și deservirea casei de locuit particulare, drept una legală, emisă de un organ competent, în conformitate cu legislația în vigoare. La baza emiterii deciziei au stat demersul și actele prezentate la 23 ianuarie 2012 de către Cepraga Marc, extrasul din Registrul bunurilor imobile, hotărârea Judecătoriei Centru din 23 februarie 2011, propunerile Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare privind stabilirea limitelor lotului de pământ ce poate fi legalizat, prevederile Planului urbanistic general de dezvoltare a mun. Chișinău. În temeiul deciziei contestate lui Marc Cepraga la 19 decembrie 2012 i-a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 0100213473 asupra terenului cu suprafața de 0,0564 ha în hotarele indicate în plan.

A considerat drept neîntemeiată concluzia instanței referitor la faptul că la 09 octombrie 1998 garajul în litigiu a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile obiect care fiind supus înregistrării i-a fost atribuit numărul cadastral xxxxxx cu fixarea limitelor terenului pe care este amplasat garajul. Ori, potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, înregistrarea imobilului-garaj cu numărul cadastral xxxxxx, lipsește. Pe terenul din str. Alexandru xxxxxx fiind înregistrate doar două imobile.

Referitor la concluzia instanței privind încasarea în mod solidar din contul Consiliului mun. Chișinău, Marc Cepraga și Maria Cepraga în beneficiul Scutari Valentin și Scutari Ana suma de 150 de lei cu titlu de taxă de stat, 2 500 de lei pentru întocmirea planului topografic și suma de 10 000 de lei pentru expertiza judiciară efectuată pe caz o consideră neîntemeiată, ori cerința înaintată privind stabilirea hotarelor terenurilor cu nr. cadastrale xxxxx mun. Chișinău și nr. xxxxxx conform schiței-plan (anexa nr. 1) și efectuarea raportului de expertiză topografică nr. 3-611/16 din 12 iulie 2018 întocmit de SRL „Lexincad” ține strict de litigiul dintre locatari fără a fi implicată administrația publică locală.

Prin urmare, instanța neîntemeiat a dispus încasarea a 2 500 de lei pentru întocmirea planului topografic și suma de 10 000 de lei pentru expertiza judiciară din contul Consiliului municipal Chișinău.

La 12 mai 2022 Marc Cepraga a depus cerere de recurs motivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului cu repunerea în termen, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece are un caracter fictiv și contravine flagrant normelor de drept material și de drept procedural.

A susținut că nu a fost citat legal pentru a participa la judecarea cauzei în instanța de apel, astfel decizia instanței de apel este emisă cu încălcarea art. 432 alin. (3) lit. b) din CPC. De asemenea a susținut că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt emise cu încălcarea prevederilor art. 241 alin. (5), 167 alin. (1) lit. a¹) CPC și art. 212 alin. (1) Codul administrativ.

De asemenea, instanțele ierarhic inferioare au trecut cu vederea că reclamantii nu au respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei, astfel nerespectarea acestei proceduri constituie temei legal de restituire a cererii de chemare în judecată.

Repunerea în termen a acestui recurs o motivează prin faptul că a luat cunoștință cu decizia instanței de apel la 04 mai 2022, când a luat cunoștință de actele cauzei în incinta Curții Supreme de Justiție.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a notificat la 11 februarie 2022 prin intermediul oficiului poștal Consiliului mun. Chișinău, copia deciziei din 08 decembrie 2021, iar cererea de recurs motivată a fost depusă de Consiliul mun. Chișinău la 12 martie 2022 (f.d. 22, 27-34).

În condițiile enunțate, recursul depus la 12 martie 2022 este în termen.

La 14 aprilie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului motivat depus de Consiliul mun. Chișinău cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței.

La 03 iunie 2022 Valentin Scutari și Ana Scutari, reprezentați de avocații Elena Dodon și Liuba Daguța au depus referință, prin care au solicitat de a considera inadmisibile recursurile declarate de Consiliul mun. Chișinău și de Marc Cepraga.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Consiliul mun. Chișinău în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recurs depusă de Consiliul mun. Chișinău, inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)- f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național

și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, §39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Consiliul municipal Chișinău.

La fel, examinând admisibilitatea recursului depus de către Marc Cepraga, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se rețin următoarele considerente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

La rândul său, art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, reglementează expres că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În conformitate cu art. 97 din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Totodată, în temeiul art. 109 din același cod, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Prin prisma normelor enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că decizia motivată a instanței de apel a cărei casare a fost solicitată de recurentul Marc Cepraga a fost notificată reprezentantului recurentului – avocatul Ion Vîrlan la data de 18 februarie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție/livrare anexat la materialele dosarului (f.d.34, vol. III).

Coroborând normele legale precitate, se constată că începutul curgerii termenului de depunere a motivării recursului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării deciziei, adică ziua de 19 februarie 2022, iar ultima zi fiind data de 21 martie 2022 (zi de luni).

Însă, luând în considerare prevederile pct.5.2.2 din dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 5 din 2 martie 2022, conform cărora

termenele de exercitare a căilor de atac în procedurile de contencios administrativ care se suspenda de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență, care a fost abrogată prin dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 13 din 31 martie 2022, începând cu 04 aprilie 2022, se reține ca fiind ultima zi de depunere a motivării recursului – 22 aprilie 2022.

Cu toate acestea, motivarea recursului împotriva deciziei din 08 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost depusă de Marc Cepraga la 12 mai 2022, fapt ce denotă depunerea recursului după expirarea termenului stabilit de lege.

Conform art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că în cazul omiterii unui termen, legea acordă posibilitate părții de a solicita repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, conform art. 65 din Codul administrativ, cu prezentarea probelor și motivelor întemeiate ce confirmă imposibilitatea depunerii acestuia în termen.

Cu referire la argumentul recurentului în susținerea cererii de repunere în termenul de recurs, precum că abia la 04 mai 2022, în incinta Curții Supreme de Justiție a luat cunoștință cu decizia motivată a instanței de apel, aceste circumstanțe nu constituie motiv de repunere în termen. Mai mult, din actele cauzei rezultă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată avocatului Ion Vîrlan, reprezentant al recurentului Marc Cepraga la 18 februarie 2022. Or, conform art. 65 alin. (1) din Codul administrativ, culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Aceasta deoarece Marc Cepraga fiind interesat de soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea motivării recursului, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

În acest sens este relevantă și jurisprudența CtEDO în care Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (Van Harn împotriva Germaniei).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Totodată, în cazul acceptării unui recurs tardiv se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că

prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice, ceea ce este inadmisibil.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea privind repunerea în termen a recursului și a declara inadmisibil recursul depus de Marc Cepraga.

În conformitate cu art. 65, 230 și art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Marc Cepraga cu privire la repunerea în termen a recursului.

Recursurile depuse de Consiliul municipal Chișinău și Marc Cepraga se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru